Consiliul Superior al Magistraturii
JudecătoriaChişinău
(sediul BUIUCANI)
MD-2004, mun.Chişinău,
Bd. Ştefan cel Mare 200
tel./fax 022-29-51-20

The Supreme Council of Magistrates
Chisinău District Court
(Buiucani Office)
200thŞtefan cel Mare
Chisinău, CA 2004
tel. number/fax 022-29-51-20

Nr. dosarului 1-826/2018

30.01.2020

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIŞINĂU
SEDIUL BUIUCANI
Ieşire Nr. 5-14-995
"31" 01 2020

Curtea Constituţională a Republicii Moldova
mun.Chişinău, str.Alexandru Lăpuşneanu nr.28

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani), în baza încheierii de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate din 30.01.2020, Vă expediază pentru examinare Sesizarea avocatului Buliga Dumitru care acţionează în apărarea drepturilor şi intereselor legale a inculpatului Cîşlari Mihail Serghei privind Excepţia de Neconstituţionalitate prezentată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) şi lit. g) din Constituţie în cauza penală de acuzare a lui Cîşlari Mihail Serghei, în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264^1 alin.(3) Cod Penal.

La necesitate se va expedia cauza penală în original.

Anexă :

Încheierea de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate din 30 ianuarie 2020 – 3 file;
Copia procesului-verbal al şedinţei de judecată- 13 file;
Copia rechizitoriului- 5 file;
Cererea şi sesizarea apărătorului Buliga Dumitru, privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate în cauza penală 12-1-73762-09112018 (1-826/2018)- 16 file.

Judecător **Angela Vasilenco**

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII JUDECĂTORIA CHIŞINĂU SECRETARIAT SEDIUL BUIUCANI REPUBLICA MOLDOVA

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 89
"31" 01 2020

12

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpuşneanu nr. 28,
Chişinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPŢIA DE NECONSTITUŢIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) şi lit. g) din Constituţie

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire **BULIGA** 2. Prenume **DUMITRU**

3. Funcţia **AVOCAT**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituţionalităţii: **sintagmei: „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, şi a **omisiunii legislative „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM,** care în opinia autorului sesizării contravin prevederilor art. 4 alin. (2) din Constituţie combinat cu art. 6 şi 13 din CEDO, art. 20, art. 21 şi art. 53 din Constituţie. Or, în conformitate cu pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP, **nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori:** judecătorul, procurorul, **reprezentantul organului de urmărire penală,** grefierul – **cu privire la circumstanţele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuţiilor lor procesuale, cu excepţia cazurilor** de participare la reţinere în flagrant delict, **de cercetare a probelor dobîndite prin intermediul lor**, erorilor sau abuzurilor la efectuarea procedurii în cauza respectivă, de reexaminare a cauzei în ordine de revizie sau de restabilire a dosarului pierdut, în timp ce potrivit art. 4 alin. (2) din Constituţie combinat cu art. 6 şi 13 din CEDO, art. 20, art. 21 şi art. 53 din Constituţie, *dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei. Orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, despre natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere. Orice persoană, ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de prezenta Convenţie au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale. Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei. Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.*

12.1. Problema de constituţionalitate pe care o ridicăm nu a constituit obiect de examinare anterior la Curtea Constituţională, şi astfel echivalează cu faptul **inexistenţei unei hotărâri anterioare a Curţii Constituţionale având ca obiect prevederile contestate**.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. Pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, în procedura judecătorului Angela VASILENCO, se află în examinare cauza penală nr. 2018021009 de învinuirea lui Cîșlari Mihail Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (3) Cod penal.
13.1. Conform listei probelor puse la baza învinuirii și a listei persoanelor care urmează a fi citate în instanța de judecată, partea acuzării propune audierea pretinșilor martori ai acuzării Guzun Vitalie Leonid și Zaharco Andrei Alexandru.
13.2. Din materialele cauzei penale se relevă că pretinșii martori ai acuzării au calitatea de agenți constatatori și au întocmit actele ce au stat la baza învinuirii, iar prin Raportul agentului constatator cu privire la înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni din 12.08.2018 ora 00:30 (f.d. nr. 10) s-au autosesizat, stabilind existența unei bănuieli rezonabile precum că cet. Cîșlari Mihail Serghei data nașterii 17.11.1993 ar fi condus mijlocul de stransport în stare de ebrietate la data de 11.08.2018 ora 23:20 în mun. Chișinău sect. Rîșcani, str. Calea Orheiului 108/1, prin ce ar fi comis o infracțiune prevăzută de art. 264[1] Cod penal. La fel a fost întocmit de pretinșii martori ai acuzării în calitatea lor de reprezentanți ai organelor de anchetă în sensul definit de art. 53 alin. (2) din Constituție, Proces – verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului din 11.08.2018 (f.d. nr. 11), Proces –verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică (în caz de refuz/eschivare de la testare) din 12.08.2018 (f.d. nr. 13), Ordonanță de ridicare a mijlocului de transport din 12.08.2018 (f.d. nr. 16) etc. acte care stau la baza învinuirii aduse inculpatului și sunt indicate de procuror ca fiind mijloace de probă ale acuzării. Astfel Guzun Vitalie Leonid și Zaharco Andrei Alexandru, pe lângă faptul că au interes în prezenta cauză penală pentru și susține actele întocmite de ei ce au stat la baza învinuirii, ei au întrunit și calitatea de reprezentanți ai organului de urmărire penală (reprezentanți ai organelor de anchetă în sensul prevăzut de art. 53 alin. (2) din Constituție).
13.3. În asemenea condiții se reține că redacția actuală a prevederilor pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP, în temeiul căruia urmează a fi audiați Guzun Vitalie Leonid și Zaharco Andrei Alexandru în calitate de martori, ridică mari probleme de drept, existând o incertitudine de constituționalitate evidentă, care în viziunea apărării contravine prevederilor art. 20, 21 și 53 din Constituție, art. 4 alin. (2) combinat cu art. 6 și 13 din CEDO.
13.4. Dat fiind faptul că instanța parțial a aplicat și urmează să aplice și în continuare prevederile contestate la audierea pretinșilor martori ai acuzării Guzun Vitalie Leonid și Zaharco Andrei Alexandru, acceptând audierea acestor persoane în calitate de martori ai acuzării, considerând această normă ca fiind contrară prevederilor art. art. 20, 21 și 53 din Constituție, *inter alia*, contrară și prevederilor art. 4 alin. (2) din Constituție combinat cu art. 6 și 13 din CEDO, fiind prezentă această incertitudine de constituționalitate a sintagmei de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP **„cu excepția cazurilor de cercetare a probelor dobîndite prin intermediul lor”**, și a **omisiunii legislative „nu pot fi citați și ascultați ca martori reprezentanții organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigație etc.) cu excepția cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor” de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM,** a fost ridicată prezenta excepția de neconstituționalitate în vederea verificării de către Curtea Constituțională a constituționalității sintagmei de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP **„cu excepția cazurilor de cercetare a probelor dobîndite prin intermediul lor”** și a **omisiunii legislative „nu pot fi citați și ascultați ca martori reprezentanții organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigație etc.) cu excepția cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor” de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUŢIEI, PRECUM ŞI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAŢII

14. În opinia noastră, **sintagma: „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, şi **omisiunea legislativă „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**, **contravine prevederilor** art. 4 alin. (2) combinat cu art. 6 şi 13 din CEDO, art. 20, art. 21 şi art. 53 din Constituţie, **reieşind din raţionamentele expuse supra şi pentru motivele ce succed**.

14.1. Problema de drept abordată în sesizare se desprinde în principal din incompatibilitatea cu Constituţia RM şi CEDO: a **sintagmei: „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, precum şi, a **omisiunii legislative „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**, prin care se restrânge, se diminuează şi chiar se afectează substanţa dreptului **de acces la o justiţie efectivă** prevăzut de art. 6 CEDO şi art. 20 din Constituţie, **dreptul la un remediu efectiv** prevăzut de art. 13 CEDO, etc., problemă de drept în care inculpatului îi sunt încălcate drepturile nominalizate, dat fiind faptul că reprezentanţii organelor de anchetă prin actele lor ce au fost puse la baza învinuirii au comis erori inadmisibile fiind acestea afectate de nulitate, iar partea acuzării propune în lista probelor acuzării actele întocmite de reprezentanţii organelor de anchetă, propunând în lista persoanelor ce urmează a fi audiate în calitate de martori ai acuzării anume aceşti reprezenanţi ai organelor de anchetă care apriori sunt părtinitori în proces şi evident că vor susţine poziţia acuzării dat fiind faptul că prin intermediul lor au fost administrate probele acuzării care au fost puse la baza învinuirii. Este evident că reprezentanţii organelor de anchetă vor face declaraţii nu ca persoane neinteresate în cauză, dar ca persoane interesate în cauză din moment ce ei sunt cei care au derulat procesul respectiv şi pe baza actelor lor se întemeiază învinuirea, şi astfel, se aduce atingere gravă instituţiei audierii martorilor care trebuie să fie independenţi şi să nu aibă interes în cauză, iar drept consecinţă se aduce atingere gravă dreptului la un proces echitabil al inculpatului. **Această problemă de drept aduce atingere substanţei dreptului la un proces echitabil şi a dreptului de acces liber la o justiţie efectivă care cuprinde în sine şi principiul prezumţiei nevinovăţiei, dreptul la apărare efectivă, dreptul la un remediu efectiv chiar şi atunci când asemenea încălcări se datorează agenţilor statului etc.**

14.2. În ordinea de idei expusă, la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP, legiuitorul a prevăzut că, **nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori:** judecătorul, procurorul, **reprezentantul organului de urmărire penală,** grefierul – **cu privire la circumstanţele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuţiilor lor procesuale**, **cu excepţia cazurilor** de participare la reţinere în flagrant delict, **de cercetare a probelor dobîndite prin intermediul lor**, erorilor sau abuzurilor la efectuarea procedurii în cauza respectivă, de reexaminare a cauzei în ordine de revizie sau de restabilire a dosarului pierdut.

14.3. Astfel, **omisiunea legislativă „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM,** precum şi, sintagma de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP „**cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobîndite prin intermediul lor**", care constituie o excepţie de la regula generală, o considerăm neconstituţională, a cărei constituţionalitate urmează a fi examinată de către Curtea Constituţională.

14.4. Or, potrivit art. 20 şi 21 din Constituţie, *orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*
14.5. În consecinţă, pentru ca dreptul la un proces echitabil să fie unul practic şi efectiv, considerăm imperios necesară intervenţia instanţei de jurisdicţie constituţională, pentru a verifica constituţionalitatea **sintagmei: „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, şi a **omisiunii legislative „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**.
14.6 Astfel, pentru a nu încălca *inter alia* dreptul la un proces echitabil, limitările aduse de legislaţiile naţionale *mutatis mutandis* dreptului la un proces echitabil şi la un remediu efectiv de către această dispoziţie trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6§1 din Convenţie, să urmărească un scop legitim şi să nu aducă atingere substanţei acestui drept (*Haser v. Elveţia*, decizia din 27 aprilie 2000, nepublicată).
14.7. Aplicând aceste principii fundamentale în prezenta cauză, se desprinde fără echivoc că problema de constituţionalitate ridicată în faţa Înaltei Curţi aduce atingere substanţei dreptului garantat de art. 20, 21 şi 53 din Constituţie, art. 4 alin. (2) combinat cu art. 6 şi 13 din CEDO, fapt inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică.
14.8. Pe cale de consecinţă, se observă că Curtea Constituţională în HCC nr. 10 din 12.05.2015, menţionează că articolul 20 din Constituţie garantează oricărei persoane dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.
14.9. Iar în *Hotărârea nr. 2 din 19 februarie 2004*, Curtea a menţionat că "accesul liber la justiţie este un principiu complex, cuprinzând mai multe relaţii şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină". Din aceste raţionamente se relevă că dreptul inculpatului la un proces echitabil se extinde şi asupra administrării obiectivă şi imparţială a probelor de către partea acuzării, fără a pune la baza învinuirii probe inadmisibile, cum ar fi declaraţiile reprezentanţilor organelor de anchetă care au declanşat ancheta şi au efectuat aţiuni şi acte ce sunt puse la baza învinuirii, or, reprezentanţii organelor de anchetă se identifică cu însăşi partea acuzării, care susţin învinuirea adusă inculpatului şi nu pot fi martori ai acuzării deoarece au direct interes în cauză, pe de o parte, iar pe de altă parte, se aduce atingere dreptului la un proces echitabil, dat fiind faptul că la baza unei învinuiri pot fi puse exclusiv declaraţiile părtinitoare ale reprezentanţilor organelor de anchetă şi persoana să fie neîntemeiat condamnată pe declaraţiile părtinitoare ale reprezentanţilor organelor de anchetă care în sens larg reprezintă partea acuzării la o anumită etapă procesuală.
14.10. De aici şi concluzia că **sintagma: „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, şi **omisiunea legislativă „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**, **contravine prevederilor** art. 4 alin. (2) combinat cu art. 6 şi 13 din CEDO, art. 20, art. 21 şi art. 53 din Constituţie.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Admiterea prezentei sesizări.

15.1. Declararea sesizării admisibilă.

15.2. Exercitarea controlului constituționalității: **sintagmei: „cu excepția cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală**, și a **omisiunii legislative „nu pot fi citați și ascultați ca martori reprezentanții organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigație etc.) cu excepția cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**, **în corelație cu prevederilor** art. 4 alin. (2) combinat cu art. 6 și 13 din CEDO, art. 20, art. 21 și art. 53 din Constituție.

15.3. Admiterea excepției de neconstituționalitate ridicată asupra: **sintagmei: „cu excepția cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală** și a **omisiunii legislative „nu pot fi citați și ascultați ca martori reprezentanții organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigație etc.) cu excepția cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**.

15.4. Declararea neconstituțională a: **sintagmei: „cu excepția cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" prevăzută la pct. 4) alin. (3) art. 90 din Codul de procedură penală** și a **omisiunii legislative „nu pot fi citați și ascultați ca martori reprezentanții organelor de anchetă (organelor de constatare, organelor de investigație etc.) cu excepția cazurilor de cerectare a probelor dobândite prin intermediul lor" de la pct. 4) alin. (3) art. 90 CPP RM**.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Date suplimentare la momentul depunerii sesizării lipsesc.

VII – LISTA DOCUMENTELOR

17. Dosarul penal nr. 1-826/2018.

VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formulat de sesizare sunt exacte.

Locul: **Mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul, 2**

Data: **12.12.2019**

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

BULIGA DUMITRU REPUBLICA MOLDOVA UNIUNEA AVOCAȚILOR Nr 2009
CABINETUL AVOCATULUI
BULIGA DUMITRU
C/F 44113015
BAROUL AVOCAȚILOR CHIȘINĂU

ÎNCHEIERE
/ de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate /

30 ianuarie 2020 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, Judecător Angela Vasilenco
Grefier Alisa Stratila
Cu participarea:
Acuzatorului de stat – procuror Lucia Andriuţă
Avocatul inculpatului Dumitru Buliga
În lipsa:
Inculpatului Mihail Cîşlari

examinând în şedinţa de judecată publică cauza penală privind acuzarea lui Cîşlari Mihail Serghei, în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin.(3) Cod Penal, cererea apărătorului Buliga Dumitru care acţionează în apărarea drepturilor şi intereselor legale ale inculpatului Cîşlari Mihail, cu privire la ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor pct.4) alin. (3) art. 90 Cod de Procedură Penală, solicitând totodată suspendarea examinării cauzei până la expunerea Curţii Constituţionale asupra sesizării depuse, -

CONSTATĂ:

Pe rolul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani se află cauza penală privind acuzarea lui Cîşlari Mihail, în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin.(3) Cod Penal.

Apărătorul Dumitru Buliga care acţionează în apărarea drepturilor şi intereselor legale ale inculpatului Cîşlari Mihail, în cadrul şedinţei desfăşurate la data de 12.12.2019 a depus o cerere privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a pct.4) alin.(3) art.90 Cod de Procedură Penală, prezentând o sesizare, solicitând totodată suspendarea examinării cauzei până la expunerea Curţii Constituţionale asupra sesizării depuse.

În cadrul şedinţei de judecată a examinării cauzei de învinuirea inculpatului Cîşlari Mihail, ce se află la etapa examinării probelor acuzării, avocatul Buliga Dumitru a susţinut cererea formulată şi a solicitat sesizarea Curţii Constituţionale în vederea verificării normelor legale cuprinse în textul art.90 pct.4) alin. (3) Cod de Procedură Penală vizând sintagma „nu pot fi citaţi şi ascultaţi ca martori reprezentanţii organelor de anchetă (organele de constatare, organele de investigaţie etc.) cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor" şi „cu excepţia cazurilor de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor„ din cuprinsul prevederilor art.90 CPP.

În cadrul şedinţei de judecată, partea apărării Buliga Dumitru ce reprezintă interesele inculpatului Cîşlari Mihail a susţinut cererea înaintată, invocând faptul ca este o problemă gravă atunci când agenţii constatatori, constată infracţiunea, documentează cazul şi ulterior sunt audiaţi în calitate de martori atât la urmărirea penală cât şi în instanţa de judecată. În context, a solicitat ridicarea excepţiei de

neconstituționalitate a pct.4) alin.(3) art.90 Cod procedură penală, cu suspendarea procesului penal până la expunerea Curții Constituționale asupra sesizării depuse.

Inculpatul Cîșlari Mihail în ședința de judecată nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, potrivit prevederilor art. 321 alin.(2) pct.3) CPP.

Partea acuzării a considerat cerea înaintată ca fiind o modalitate suplimentară de tergiversare a examinării cauzei, înaintată cu scopul survenirii termenului de prescripție pentru ca persoana să fie supusă pedepsei penale. În acest sens, a mai invocat că la comiterea infracțiunilor din domeniul transporturilor ce vizează circulația rutieră, doar agenții constatatori pot reda circumstanțele cazului. Totodată a invocat faptul că rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale, în acest sens cererea urmează a fi admisă, pentru a fi examinată de Înalta Curte.

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea apărătorului ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din considerentele ce succed.

Conform dispoziției art.7 alin. (3) din Codul de procedură penală, „dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională".

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, „rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale"

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(l) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: în sensul art.135 alin.(l) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:
- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.l lit.a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă:

Norma penală pct.4) alin.(3) art.90 Cod procedură penală) vizată în sesizarea depusă de apărătorul Buliga Dumitru, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin. (1) lit.a) și lit.g) din Constituție;

Excepția este ridicată de către apărătorul Buliga Dumitru care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Cîșlari Mihail;

Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorul nu a depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

In consecință, instanța de judecată apreciază că în speță, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de apărătorul inculpatului, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorul Buliga Dumitru care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Cîșlari Mihail.

Instanța de judecată dă asigurări că în caz de necesitate, la cererea Președintelui Curții Constituționale, dosarul penal nr. 12-1-73762-09112018 privind învinuirea lui Cîșlari Mihail, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264[1] alin.(3) Cod Penal, va fi transmis Înaltei Curți imediat.

În temeiul art.7 alin.(3) Cod de procedură penală și Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, instanța va suspenda examinarea în fond a cauzei penală penal nr. 12-1-73762-09112018 privind învinuirea lui Cîșlari Mihail, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin.(3) Cod Penal, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

În acest context, conducându-se de prevederile art.7 Cod de procedură penală și de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,-

DISPUNE:

Se admite cererea apărătorului Buliga Dumitru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din pct.4)alin.(3) art.90 Cod Procedură Penală.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza penală nr. 12-1-73762-09112018 (1-826/2018) privind învinuirea lui Cîșlari Mihail, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin.(3) Cod Penal.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia procesului-verbal al ședinței de judecată, copia rechizitoriului, cererea și sesizarea apărătorului Buliga Dumitru, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală 12-1-73762-09112018 (1-826/2018).

Se suspendă examinarea în fond a cauzei penale nr. 12-1-73762-09112018 (1-826/2018) de învinuire a lui Cîșlari Mihail, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Angela Vasilenco